March 30, Kyiv Data Science & Mathematical Modeling Bachelor Program

Course "Basics of Machine Learning" Lecture 4: Decision trees

Oleg CHERTOV

Professor, Sc.D. (Doctor Habilitatus), Head of the Applied Mathematics Department

Applied Mathematics Department Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute Ukraine

Гра «двадцять питань»

• Я задумаю визначну особистість, а ви повинні за 20 питань вгадати, кого я загадав

Lecture 4. Decision trees 2 of 99 30/03/2023

Гра «двадцять питань»

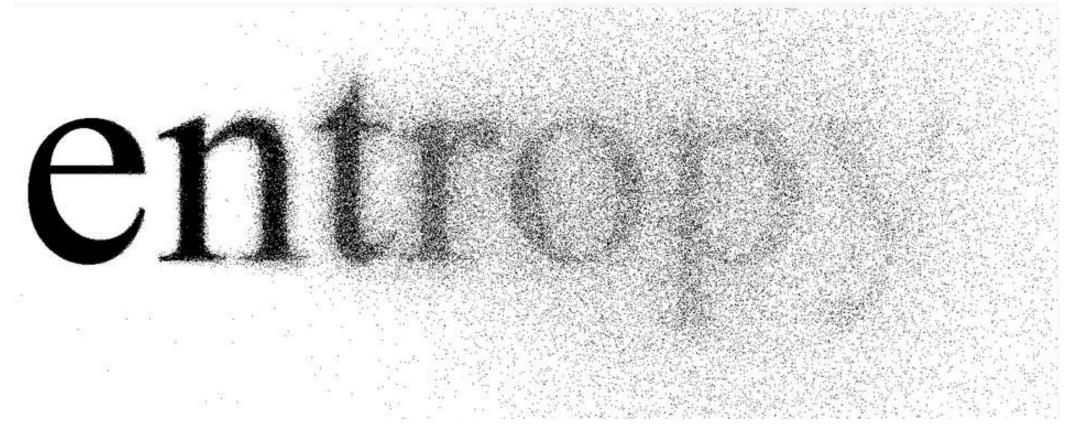
• Я задумаю визначну особистість, а ви повинні за 20 питань вгадати, кого я загадав

- Важлива здатність питання відсіяти якомога більше невірних відповідей
- Це інтуїтивно відповідає поняттю приросту інформації, яке базується на ентропії

Lecture 4. Decision trees 3 of 99 30/03/2023

How much information you're missing

- Entropy is how much information you're missing
- Ентропія це те, як багато інформації вам не відомо про систему

Lecture 4. Decision trees 4 of 99 06.03.2020

Ентропія Шеннона

• Ентропія Шеннона визначається для системи з N можливими станами наступним чином:

$$S = -\sum_{i=1}^N p_i \log_2 p_i,$$

де p_i — ймовірність знаходження системи в і-му стані

- Ентропія відповідає ступеню хаосу в системі
- Чим вище ентропія, тим менше впорядкована система і навпаки

Зазвичай, нові поняття вводяться так, щоб вони приймали додатні значення. А у нас у формулі для підрахунку ентропії стоїть мінус.

Чому?

Ентропія Шеннона

□ Якщо всі записи належать одному класу, то вектор ймовірностей: (1, 0, 0, ..., 0) і

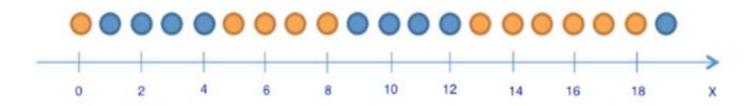
$$E(D) = \sum_{i=1}^{k} (-p_i \log_2 p_i) = -p_1 \log_2 p_1 = -1 * \log_2 1 = 0$$

□ Якщо всі записи рівномірно розподілені по всім к класам, то вектор ймовірностей: (1/k, 1/k, ..., 1/k) і

$$E(D) = \sum_{i=1}^{k} -(1/k) \log_2(1/k) = -\log_2(1/k) = -(0 - \log_2 k) = \log_2 k$$

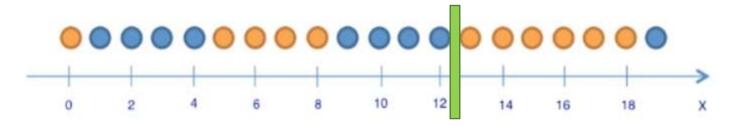
- $\square \log_2 k$ як відомо із теорії інформації, це максимальне значення ентропії
- Чим вище ентропія, тим більш неоднорідна та менш впорядкована система і навпаки

□ Потрібно визначити – кулька якого кольору знаходиться на конкретному місці, задавши мінімальну кількість питань

- □ Якщо задавати «погані» питання чи є кулька на *і*-му місці синьою, то потрібно 20 таких питань
- □ Потрібні питання типу чоловік чи жінка, живий чи мертвий тощо
- □ Давайте спробуємо розділити цю послідовність кульок на дві підпослідовності – найбільш оптимальні для подальшої класифікації цих кульок
- □ Які варіанти розділення на дві частини здаються прийнятними?

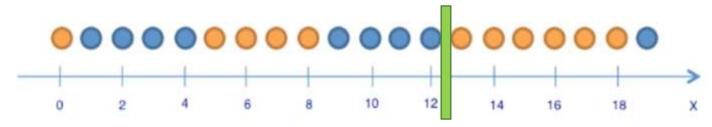
□ Потрібно визначити – кулька якого кольору знаходиться на конкретному місці, задавши мінімальну кількість питань

□ Які варіанти розділення на дві частини здаються прийнятними?

Lecture 4. Decision trees 8 of 99 30/03/2023

□ Потрібно визначити – кулька якого кольору знаходиться на конкретному місці, задавши мінімальну кількість питань

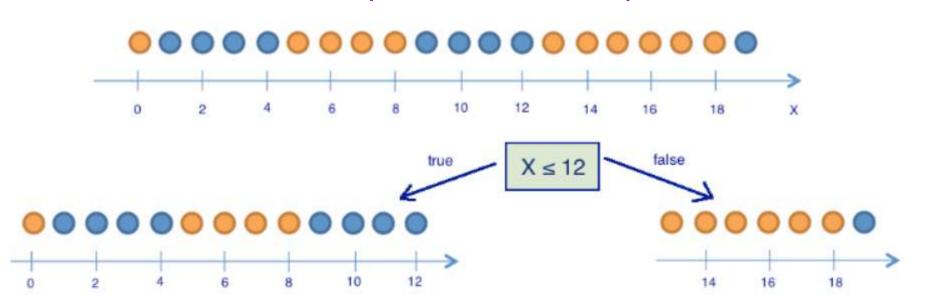
- □ Маємо 9 синіх кульок і 11 коричневих
- $\square$ Якщо ми навмання виберемо кульку, то вона з ймовірністю $p_1 = \frac{9}{20}$ буде

синьою та з ймовірністю $p_2 = \frac{11}{20} - коричневою$

🗖 За формулою Шеннона початкова ентропія нашої системи складе:

$$S_0 = -\frac{9}{20}\log_2\frac{9}{20} - \frac{11}{20}\log_2\frac{11}{20} \approx 1.00$$

□ А як зміниться ентропія, якщо ми розіб'ємо кульки на дві частини: з координатою менше або дорівнює 12 і більше 12

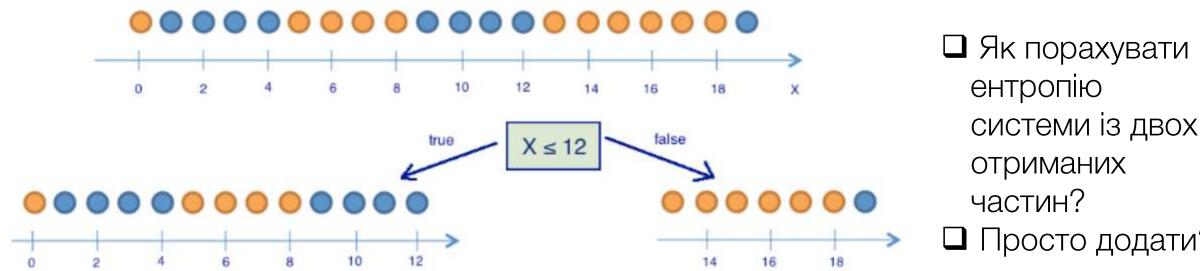
- □ У лівій частині маємо 13 кульок, із яких 8 синіх і 5 коричневих
- □ Ентропія лівої частини кульок складе:

$$S_1 = -\frac{5}{13} \log_2 \frac{5}{13} - \frac{8}{13} \log_2 \frac{8}{13} \approx 0.96$$
Lecture 4. Decision trees

- □ У правій частині маємо 7 кульок, із яких 1 синя і 6 коричневих
- □ Ентропія правої частини кульок складе:

$$S_2 = -\frac{1}{7} \log_2 \frac{1}{7} - \frac{6}{7} \log_2 \frac{6}{7} \approx 0.60$$

- □ Як порахувати ентропію системи із двох отриманих частин?
- □ Просто додати?

- У лівій частині маємо 13 кульок, із яких 8 синіх і 5 коричневих
- □ Ентропія лівої частини кульок складе:

$$S_1 = -\frac{5}{13} \log_2 \frac{5}{13} - \frac{8}{13} \log_2 \frac{8}{13} \approx 0.96$$
Lecture 4. Decision trees

- У правій частині маємо 7 кульок, із яких 1 синя і 6 коричневих
- Ентропія правої частини кульок складе:

$$S_2 = -\frac{1}{17} \log_2 \frac{1}{7} - \frac{6}{7} \log_2 \frac{6}{7} \approx 0.60$$

- системи із двох
- □ Просто додати?
- □ Ні, з ваговим коефіцієнтом величини відповідної частини!

- □ Оскільки ентропія це ступінь невизначеності у системі, то її зменшення природно назвати приростом інформації (information gain, IG)
- При розділенні вибірки за ознакою Q (у нашому іграшковому прикладі це ознака "х≤12") приріст інформації визначається як

$$IG(O) = S_0 - \sum_{i=1}^q \frac{Ni}{N} S_i,$$

де q – кількість частин (=груп) після розбиття, N_i – число елементів вибірки, у яких ознака Q має i-е значення

- $\square$ У нашому випадку після розділення маємо дві частини (q=2), одна з яких має 13 елементів (N_1 =13), а друга 7 (N_2 =7)
- □ Приріст інформації складе

$$IG(x \le 12) = S_0 - \frac{13}{20} S_1 - \frac{7}{20} S_{22} \approx 0.16$$

- Як порахувати ентропію системи із двох отриманих частин?
- Просто додати?
- Ні, з ваговимкоефіцієнтомвеличинивідповідної частини!

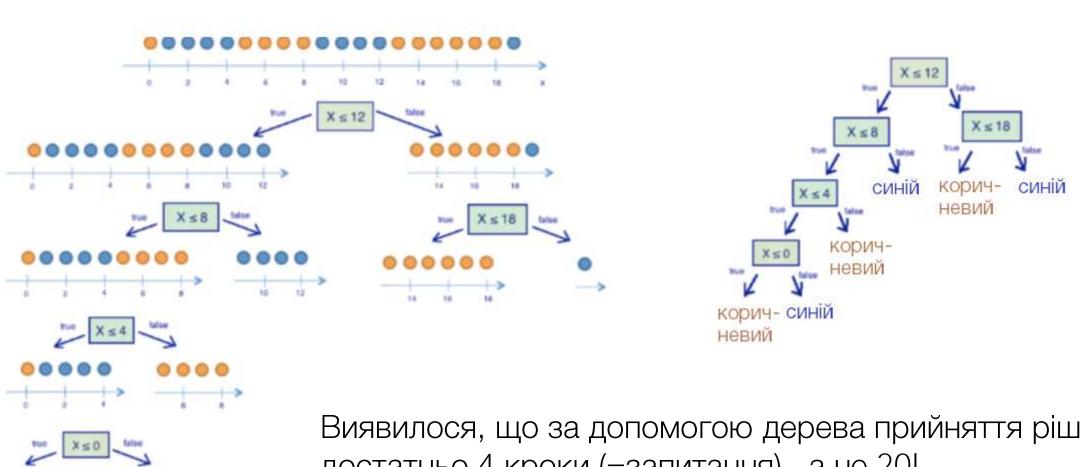
□ За формулою Шеннона початкова ентропія нашої системи склала:

$$S_0 = -\frac{9}{20}\log_2\frac{9}{20} - \frac{11}{20}\log_2\frac{11}{20} \approx 1.00$$

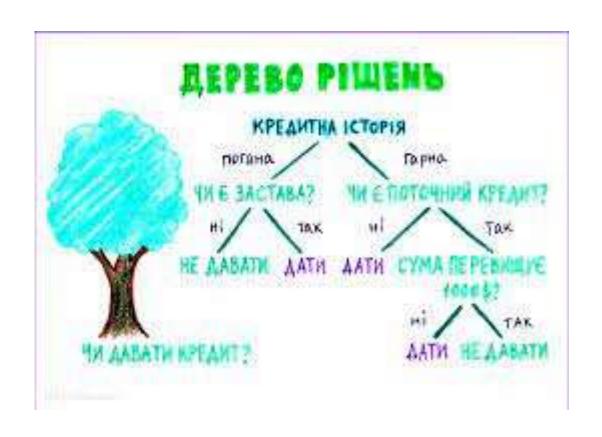
- $\square$ У нашому випадку після розділення маємо дві частини (q=2), одна з яких має 13 елементів (N_1 =13), а друга 7 (N_2 =7)
- □ Приріст інформації склав

$$IG(x \le 12) = S_0 - \frac{13}{20}S_1 - \frac{7}{20}S_2 \approx 0.16$$

- Виходить, що розбивши наші кульки на дві зазначені групи, ми зменшили ентропію, тобто отримали більш упорядковану систему, ніж спочатку
- □ Продовжимо розділення кульок на групи до тих пір, поки не отримаємо у кожній групі кульки однакового кольору

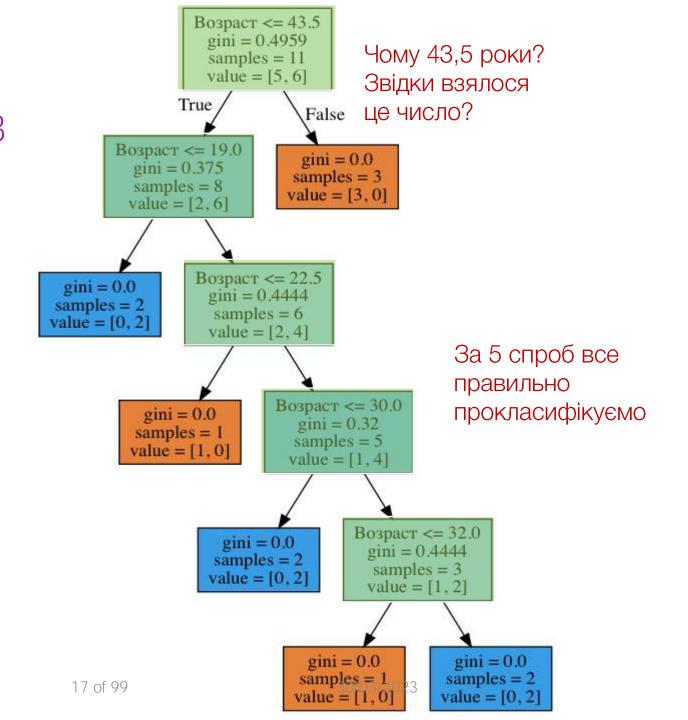
Виявилося, що за допомогою дерева прийняття рішень достатньо 4 кроки (=запитання), а не 20!

	Вік	Неповернення кредиту
0	17	1
2	18	1
3	20	0
7	25	1
8	29	1
9	31	0
10	33	1
4	38	1
5	49	0
6	55	0
1	64	0

- Початкові дані, впорядковані за віком
- Крайній лівий стовпчик початковий номер рядка даних
- Як швидко розділити прохачів на дві категорії тих, хто повертають кредити і не повертають?

	Вік	Неповернення кредиту
0	17	1
2	18	1
3	20	0
7	25	1
8	29	1
9	31	0
10	33	1
4	38	1
5	49	0
6	55	0
1	64	0

 Початкові дані, впорядковані за віком

	Вік	Зарплата	Неповернення кредиту
0	17	25	1
2	18	22	1
3	20	36	0
7	25	70	1
8	29	33	1
9	31	102	0
10	33	88	1
4	38	37	1
5	49	59	0
6	55	74	0
1	64	80	0

Початкові дані,впорядковані за з/п

	Вік	Зарплата	Неповернення кредиту
2	18	22	1
0	17	25	1
8	29	33	1
3	20	36	0
4	38	37	1
5	49	59	0
7	25	70	1
6	55	74	0
1	64	80	0
10	33	88	1
9	31	102	0

Якщо додасться нова ознака, то чи можна зменшити кількість спроб?

Lecture 4. Decision trees 18 of 99 30/03/2023

• Початкові дані, впорядковані **за віком**

	Вік	Зарплата	Неповернення кредиту
0	17	25	1
2	18	22	1
3	20	36	0
7	25	70	1
8	29	33	1
9	31	102	0
10	33	88	1
4	38	37	1
5	49	59	0
6	55	74	0
1	64	80	0

Початкові дані,
 впорядковані за з/п

	Вік	Зарплата	Неповернення кредиту	🗖 Якщо
2	18	22	1	додасться нова
0	17	25	1	ознака, то чи
8	29	33	1	можна
3	20	36	0	ЗМЕНШИТИ кількість
4	38	37	1	спроб?
5	49	59	0	S. 1600.
7	25	70	1	□ € два
6	55	74	0	кандидати, з
1	64	80	U	яких почати
10	33	88	1	розділення
9	31	102	0	

Lecture 4. Decision trees 19 of 99 30/03/2023

• Початкові дані, впорядковані **за віком**

	Вік	Зарплата	Неповернення кредиту
0	17	25	1
2	18	22	1
3	20	36	0
7	25	70	1
8	29	33	1
9	31	102	0
10	33	88	1
4	38	37	1
5	49	59	0
6	55	74	0
1	64	80	0

Початкові дані,
 впорядковані за з/п

	Вік	Зарплата	Неповернення кредиту
2	18	22	1
0	17	25	1
8	29	33	1
3	20	36	0
4	38	37	1
5	49	59	0
7	25	70	1
6	55	74	0
1	64	80	0
10	33	88	1
9	31	102	0

Lecture 4. Decision trees 20 of 99 30/03/2023

• Початкові дані, впорядковані **за віком**

	Вік	Зарплата	Неповернення кредиту
0	17	25	1
2	18	22	1
3	20	36	0
7	25	70	1
8	29	33	1
9	31	102	0
10	33	88	1
4	38	37	1
5	49	59	0
6	55	74	0
1	64	80	0

Початкові дані,
 впорядковані за з/п

	Вік	Зарплата	Неповернення кредиту	ы якщо
_	10	-	,	додасться нова
2	18	22	1	ознака, то чи
0	17	25	1	можна
8	29	33	1	зменшити
3	20	36	0	кількість
4	38	37	1	спроб?
5	49	59	0	
7	25	70	1	Для другого
6	55	74	0	кроку тепер маємо дві
1	64	80	0	близькі
10	33	88	1	можливості
9	31	102	0	

Lecture 4. Decision trees 21 of 99 30/03/2023

Дерево прийняття рішень.

Кредитний скорінг - 8 True Зарплата <= 95.0 gini = 0.375samples = 8value = [2, 6]Возраст <= 22.5 gini = 0.2449samples = 7value = [1, 6]

Возраст <= 43.5 gini = 0.4959

samples = 11 value = [5, 6]

gini = 0.0

samples = 1

value = [1, 0]

gini = 0.0

samples = 4

value = [0, 4]

False

gini = 0.0

samples = 3

value = [3, 0]

□ За 4 спроби все правильно прокласифікуємо

Lecture 4. Decision trees $value = [0, 2] \qquad value = [1, 0]$

gini = 0.0samples = 2 gini = 0.0

samples = 1

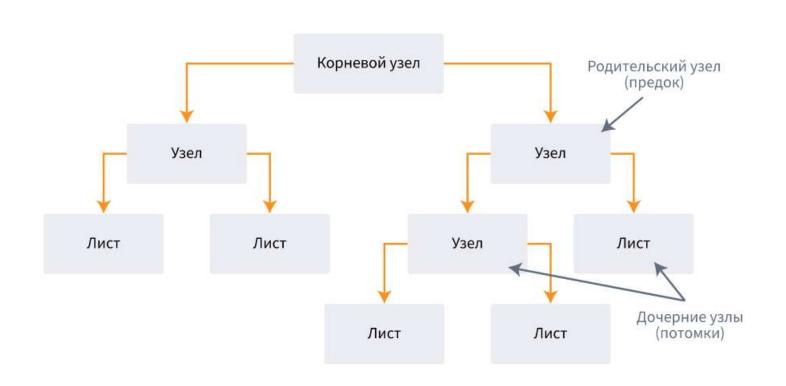
Зарплата <= 30.5

gini = 0.44444

samples = 3

value = [1, 2]

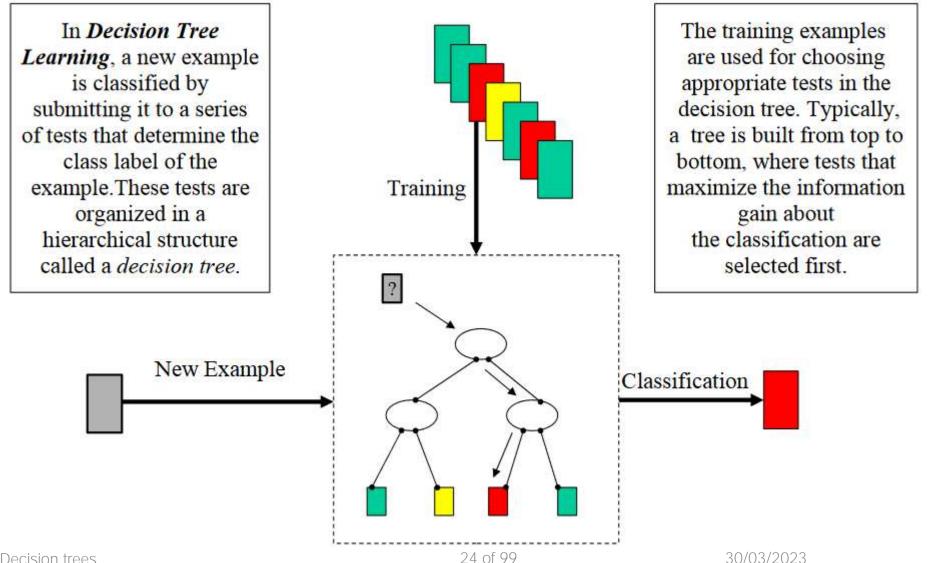
Дерево прийняття (= ухвалення) рішень - 1

A decision tree consists of nodes and arcs which connect nodes, where

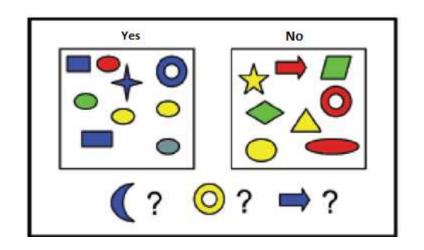
- The topmost node in a tree is the root node
- Each internal node (or decision node) denotes a test of the value of a given attribute
- Each leaf node (or terminal node) indicates predicted class, i.e. the value of the target attribute of examples
- ❖ Each branch represents an outcome of the test

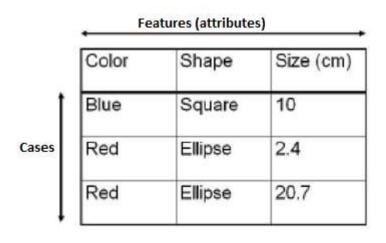
Decision Tree Learning

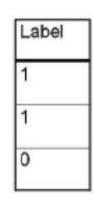

24 of 99 30/03/2023 Lecture 4. Decision trees

How are decision trees used for classification?

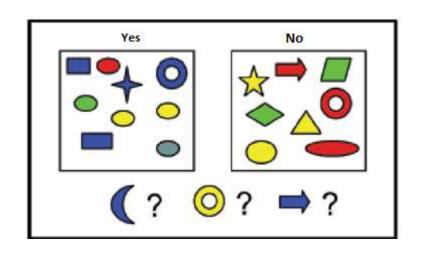

(Fig. from Kevin Murphy)

- What pattern we see in the figure above?
- Is it possible for us to depict it with a tree?

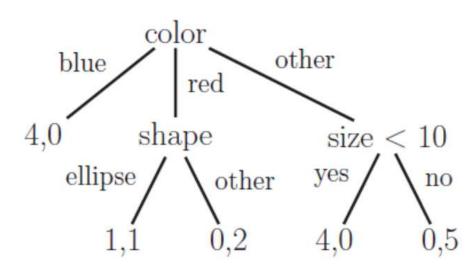
Lecture 4. Decision trees 25 of 99 30/03/2023

How are decision trees used for classification?

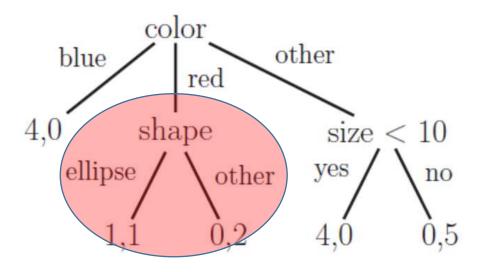
		Ter		_
	Color	Shape	Size (cm)	L
1	Blue	Square	10	1
Cases	Red	Ellipse	2.4	1
	Red	Ellipse	20.7	0

- □ (синя стрілка?): у нас не вистачає прикладів для правильної класифікації і ми можемо помилитися
- якщо синю стрілку потрібно класифікувати праворуч, то у гілку по кольору потрібно додати ще одну перевірку, тобто чим більше ми враховуємо різних випадків, тим, зазвичай, розростається дерево, ми перенавчаємося!
- а якщо ж це були помилки, то дерево сильно забруднюється, тому **потрібно своєчасно зупинятися**

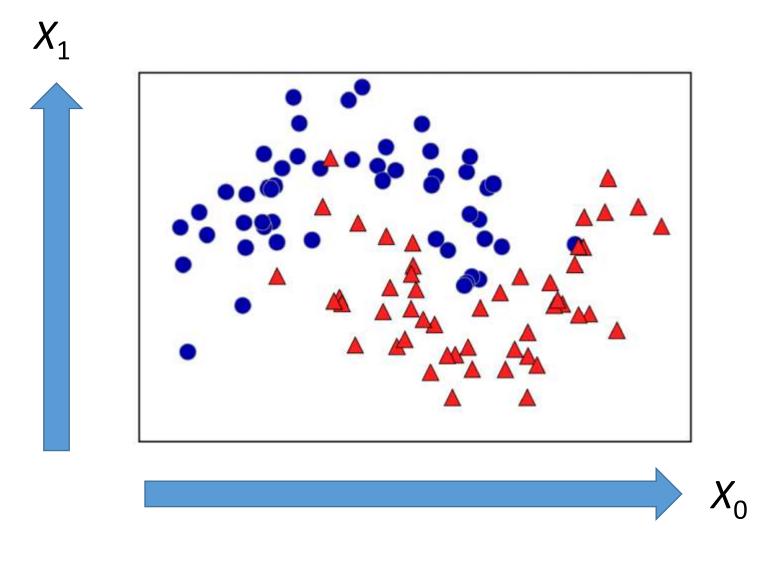

We need a compact tree for efficiency of computation and representation

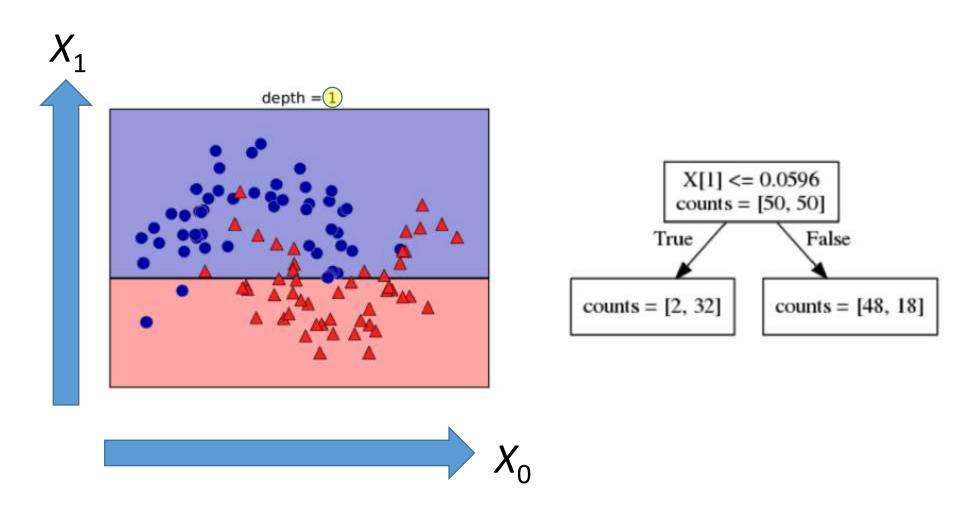
- The training dataset is finite (incomplete), may be noisy and hence generalization is needed
- Every decision is not affected by every variables
- Many variables
   become don't care
   and we can utilize this
   aspect to build a
   compact tree

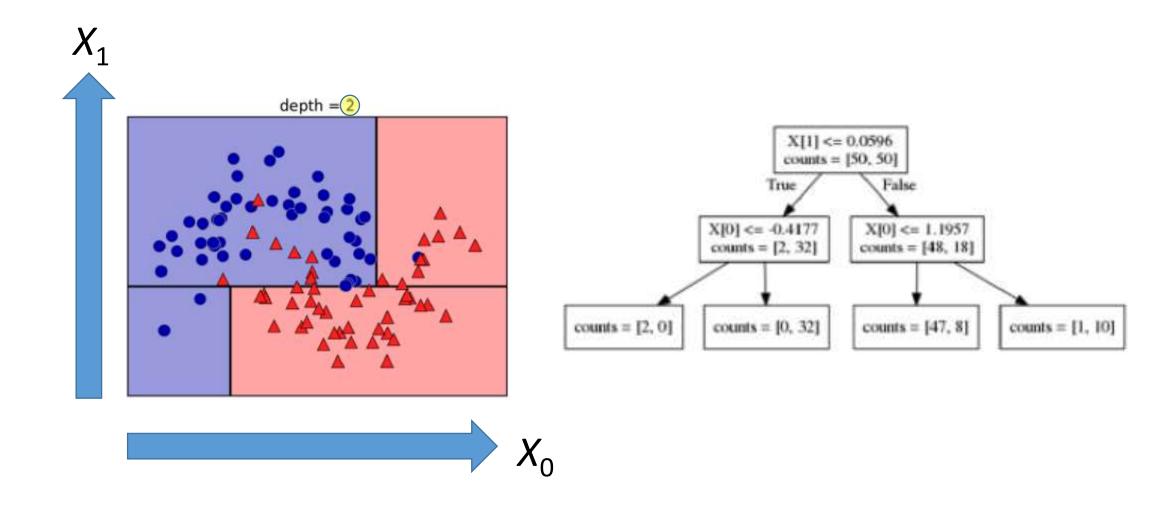
Lecture 4. Decision trees 27 of 99 30/03/2023

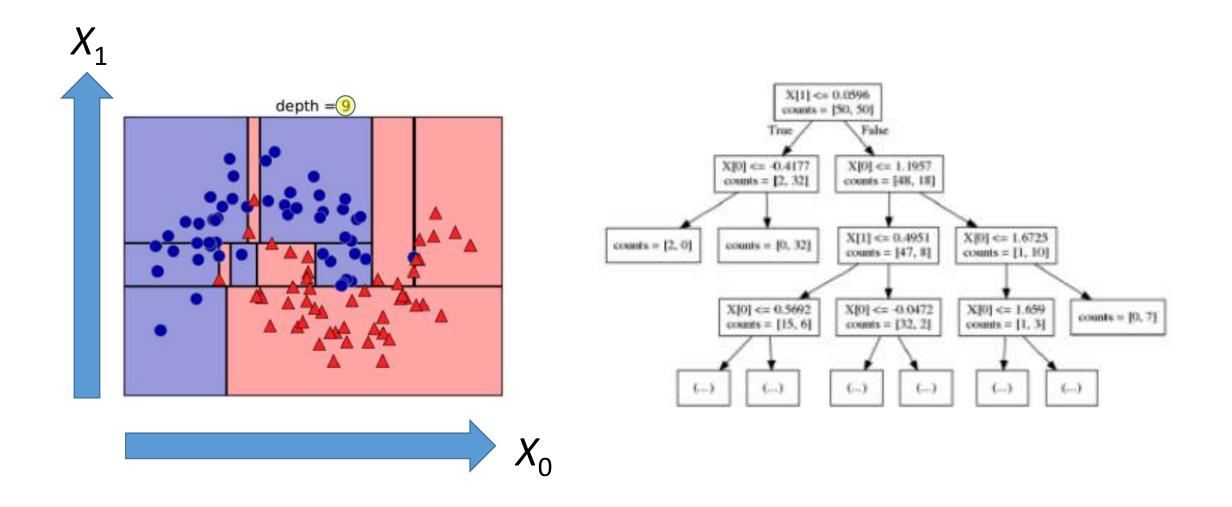
Lecture 4. Decision trees 28 of 99 30/03/2023

Lecture 4. Decision trees 29 of 99 30/03/2023

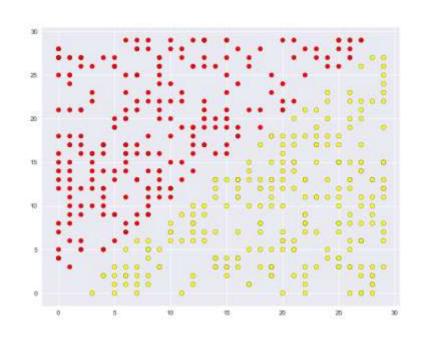

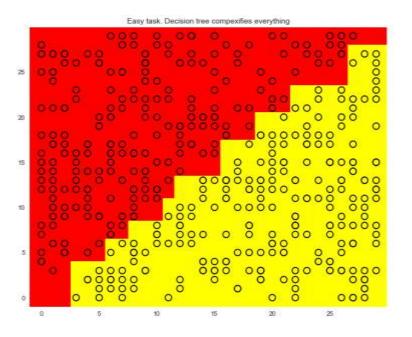
Lecture 4. Decision trees 30 of 99 30/03/2023

Lecture 4. Decision trees 31 of 99 30/03/2023

Дерева прийняття рішень не завжди дають гарний результат

Lecture 4. Decision trees 32 of 99 30/03/2023

Складові алгоритмів побудови дерев прийняття рішень

- □ «В ширину» чи «вглиб»?
- Binary (CART) or multiway (ID3, CHAID) splits?
- Splitting criterion (greedy algorithm):
  - Information Gain (приріст інформації)
  - ❖ (Information) Gain ratio (зважений приріст інформації)
  - ❖ Gini impurity (неоднорідність Джині)
  - Classification error (помилка класифікації)
  - ❖ Chi-square test statistic for independence (критерій Хі-квадрат)
- Обрізання дерев (prepruning, postpruning)
- Обробка пропущених значень, паралелізація

Lecture 4. Decision trees 33 of 99 30/03/2023

Greedy algorithm (жадібний алгоритм)

- Всі відомі алгоритми побудови дерев прийняття рішень це жадібні алгоритми
- Жадібний алгоритм це алгоритм, який на кожному кроці робить локально найкращий вибір в надії, що підсумкове рішення буде оптимальним
- Наприклад, алгоритм Дейкстри знаходження найкоротшого шляху в графі є жадібним, оскільки на кожному кроці шукається вершина з найменшою вагою, в якій ми ще не бували, після чого оновлюємо значення інших вершин
- При цьому можна довести, що найкоротші шляхи, знайдені в вершинах, є оптимальними
- Але не завжди жадібні алгоритми дають гарний результат: взяття «жертви» у шахах може привести до поразки

Візьмемо як критерій розгалуження приріст інформації

- □ Оскільки ентропія це ступінь невизначеності у системі, то її зменшення природно назвати приростом інформації (information gain, IG)
- □ При розділенні вибірки за ознакою О приріст інформації визначається як

$$IG(Q) = S_0 - \sum_{i=1}^{q} \frac{Ni}{N} S_i$$

де q – кількість частин (=груп) після розбиття, N_i – число елементів вибірки, у яких ознака Q має i-е значення

Lecture 4. Decision trees 35 of 99 30/03/2023

Who is it?

Lecture 4. Decision trees 36 of 99 30/03/2023

Nadal and weather

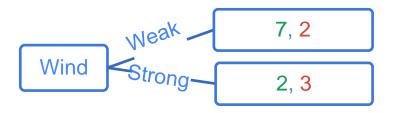
RAFAEL NADAL Example

Consider that we had observed Nadal's training status for two weeks with respect to weather conditions to be able to expect if he'll Play in a certain day or Stay home.

Action	Wind	Temp	Outlook	Humidity
Play (P)	Weak	Hot	Sunny	High
Play	Strong	Hot	Sunny	High
Stay (S)	Weak	Hot	Rain	High
Play	Weak	Mid	Overcast	High
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Cold	Overcast	Normal
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Mid	Sunny	Normal
Play	Weak	Cold	Sunny	Normal
Play	Strong	Mid	Overcast	Normal
Stay	Weak	Mid	Sunny	High
Stay	Strong	Mid	Rain	High
Play	Weak	Hot	Overcast	Normal
Play	Weak	Cold	Rain	High

Nadal training statistics with weather conditions					
Will he play if:	Action	Wind	Temp	Outlook	Humidity
	?	Weak	Hot	Sunny	Normal

$$E(D) = -\left(\frac{9}{14}\right)\log_2\left(\frac{9}{14}\right) - \left(\frac{5}{14}\right)\log_2\left(\frac{5}{14}\right) = 0.940$$

$$E(Weak) = -\left(\frac{7}{9}\right)\log_2\left(\frac{7}{9}\right) - \left(\frac{2}{9}\right)\log_2\left(\frac{2}{9}\right) = 0.764$$

$$E(Strong) = -\left(\frac{2}{5}\right)\log_2\left(\frac{2}{5}\right) - \left(\frac{3}{5}\right)\log_2\left(\frac{3}{5}\right) = 0.970$$

$$Gain(D, Wind) = E(D) - \left(\frac{9}{14}E(Weak) + \frac{5}{14}E(Strong)\right)$$
$$= 0.940 - (0.491 + 0.346) = 0.940 - 0.837 = 0.102$$

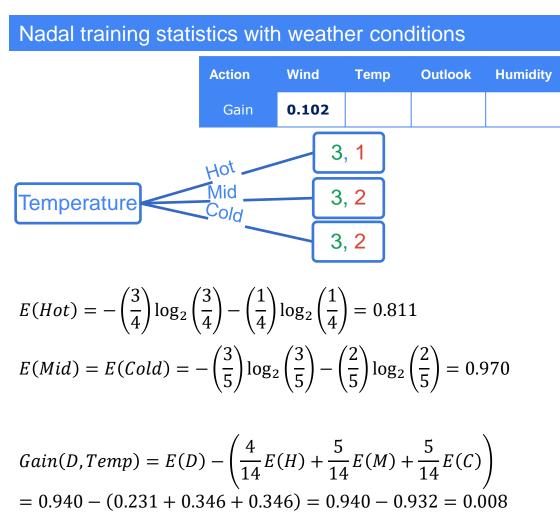
$$E(Weak) = -\left(\frac{7}{9}\right)\log_2\left(\frac{7}{9}\right) - \left(\frac{2}{9}\right)\log_2\left(\frac{2}{9}\right) = \\ = -\left(\frac{1}{9}\right)(7\log_27 + 2\log_22) + \log_29$$

Action	Wind	Temp	Outlook	Humidity
Play (P)	Weak	Hot	Sunny	High
Play	Strong	Hot	Sunny	High
Stay (S)	Weak	Hot	Rain	High
Play	Weak	Mid	Overcast	High
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Cold	Overcast	Normal
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Mid	Sunny	Normal
Play	Weak	Cold	Sunny	Normal
Play	Strong	Mid	Overcast	Normal
Stay	Weak	Mid	Sunny	High
Stay	Strong	Mid	Rain	High
Play	Weak	Hot	Overcast	Normal
Play	Weak	Cold	Rain	High

Nadal training statistics with weather conditions						
	Action	Wind	Temp	Outlook	Humidity	
	Gain	0.102				
Temperature And						
$E(Hot) = -\left(\frac{3}{4}\right)\log_2\left(\frac{3}{4}\right) - \left(\frac{1}{4}\right)\log_2\left(\frac{1}{4}\right) = 0.811$						
$E(Mid) = E(Cold) = -\left(\frac{3}{5}\right)\log_2\left(\frac{3}{5}\right) - \left(\frac{2}{5}\right)\log_2\left(\frac{2}{5}\right) = 0.970$						

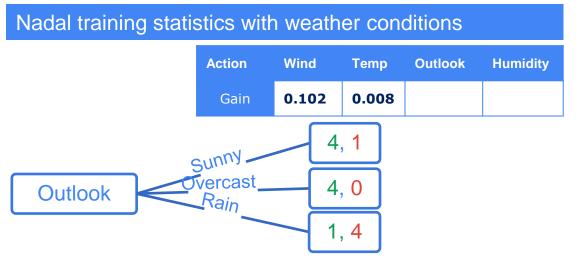
$$Gain(D, Temp) = E(D) - \left(\frac{4}{14}E(H) + \frac{5}{14}E(M) + \frac{5}{14}E(C)\right)$$
$$= 0.940 - (0.231 + 0.346 + 0.346) = 0.940 - 0.932 = 0.008$$

Action	Wind	Temp	Outlook	Humidity
Play (P)	Weak	Hot	Sunny	High
Play	Strong	Hot	Sunny	High
Stay (S)	Weak	Hot	Rain	High
Play	Weak	Mid	Overcast	High
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Cold	Overcast	Normal
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Mid	Sunny	Normal
Play	Weak	Cold	Sunny	Normal
Play	Strong	Mid	Overcast	Normal
Stay	Weak	Mid	Sunny	High
Stay	Strong	Mid	Rain	High
Play	Weak	Hot	Overcast	Normal
Play	Weak	Cold	Rain	High

Зверніть увагу: маленький приріст інформації, бо майже рівномірний розподіл випадків для різних температур

Action	Wind	Temp	Outlook	Humidity
Play (P)	Weak	Hot	Sunny	High
Play	Strong	Hot	Sunny	High
Stay (S)	Weak	Hot	Rain	High
Play	Weak	Mid	Overcast	High
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Cold	Overcast	Normal
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Mid	Sunny	Normal
Play	Weak	Cold	Sunny	Normal
Play	Strong	Mid	Overcast	Normal
Stay	Weak	Mid	Sunny	High
Stay	Strong	Mid	Rain	High
Play	Weak	Hot	Overcast	Normal
Play	Weak	Cold	Rain	High

$$E(Sunny) = 0.722$$

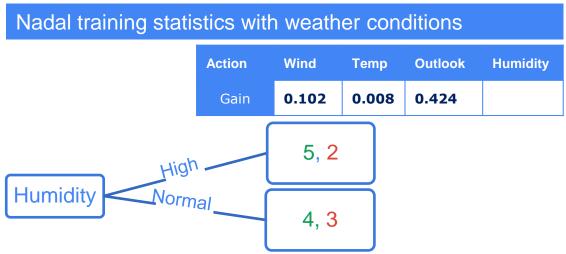
$$E(Overcast) = 0$$

$$E(Rain) = 0.722$$

$$Gain(D, Outlook) = E(D) - \left(\frac{5}{14}E(S) + \frac{4}{14}E(O) + \frac{5}{14}E(R)\right)$$
$$= 0.940 - (0.258 + 0 + 0.258) = 0.940 - 0.516 = 0.424$$

E(High) = 0.863

Action	Wind	Temp	Outlook	Humidity
Play (P)	Weak	Hot	Sunny	High
Play	Strong	Hot	Sunny	High
Stay (S)	Weak	Hot	Rain	High
Play	Weak	Mid	Overcast	High
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Cold	Overcast	Normal
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Mid	Sunny	Normal
Play	Weak	Cold	Sunny	Normal
Play	Strong	Mid	Overcast	Normal
Stay	Weak	Mid	Sunny	High
Stay	Strong	Mid	Rain	High
Play	Weak	Hot	Overcast	Normal
Play	Weak	Cold	Rain	High

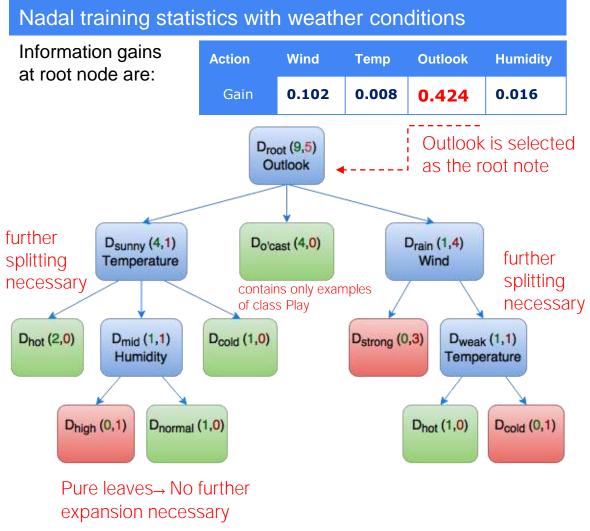
$$E(Normal) = 0.985$$

$$Gain(D, Humidity) = E(D) - \left(\frac{7}{14}E(H) + \frac{7}{14}E(N)\right)$$

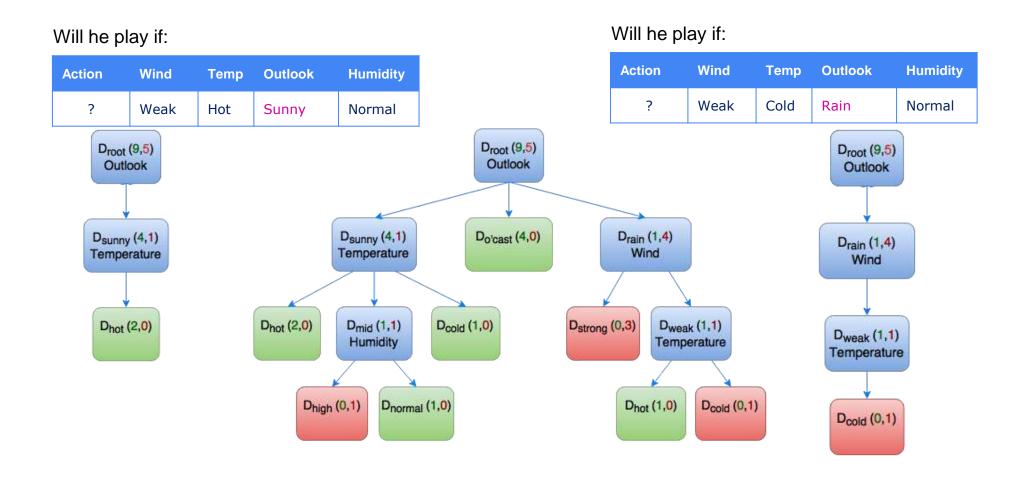
$$= 0.940 - (0.431 + 0.493) = 0.940 - 0.924 = 0.016$$

Entropy. Final decision tree

Action	Wind	Temp	Outlook	Humidity
Play (P)	Weak	Hot	Sunny	High
Play	Strong	Hot	Sunny	High
Stay (S)	Weak	Hot	Rain	High
Play	Weak	Mid	Overcast	High
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Cold	Overcast	Normal
Stay	Strong	Cold	Rain	Normal
Play	Weak	Mid	Sunny	Normal
Play	Weak	Cold	Sunny	Normal
Play	Strong	Mid	Overcast	Normal
Stay	Weak	Mid	Sunny	High
Stay	Strong	Mid	Rain	High
Play	Weak	Hot	Overcast	Normal
Play	Weak	Cold	Rain	High

Decision for Test dataset

Lecture 4. Decision trees 44 of 99 30/03/2023

Decision Trees vs Neural Networks: rules! (white vs black box)

- The Decision Tree is one of the most powerful and popular classification and prediction algorithms in current use in machine learning
- The attractiveness of decision trees is due to the fact that, in contrast to neural networks, decision trees represent rules
- Rules can readily be expressed so that humans can understand them or even directly used in a database access language like SQL so that records falling into a particular category may be retrieved

Lecture 4. Decision trees 45 of 99 30/03/2023

Rules Extraction (дерева прийняття рішень як логічний метод класифікації)

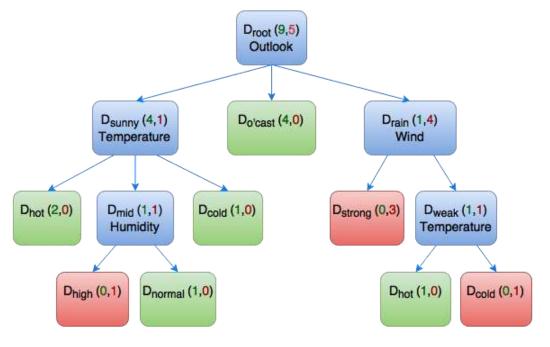
We have 8 leaf nodes.

In a decision tree, each leaf node represents a rule

 We have the following rules corresponding to the tree given in figure

A decision tree produces a sequence of rules (or series of questions) that can be used to recognize the class

- 1. if it is SUNNY and Temperature is HOT then PLAY
- 2. if it is SUNNY and Temperature is MID and Humidity is HIGH then STAY
- 3. if it is SUNNY and Temperature is MID and Humidity is NORMAL then PLAY
- 4. if it is OVERCAST then PLAY
- 5. if it is RAIN and Wind is WEAK and Temperature is HOT then PLAY

- (Outlook=SUNNY) & (Temperature=HOT) ⇒ PLAY
- 2. (Outlook=SUNNY) & (Temperature=MID) & (Humidity=HIGH) $\Rightarrow$ STAY
- (Outlook=SUNNY) & (Temperature=MID) & (Humidity= NORMAL)
   ⇒ PLAY
- 4. (Outlook=OVERCAST) $\Rightarrow$ PLAY
- Outlook= RAIN) & (Wind= WEAK) & (Temperature= HOT) ⇒ PLAY

••• Lecture 4. Decision trees 46 of 99 30/03/2023

Highly-branching attributes

- ☐ Problematic: attributes with a large number of values
  - extreme case: each example has its own value
    - e.g. example ID; credit card number; telephone number; Day attribute in weather data
- ☐ Subsets are more likely to be pure if there is a large number of different attribute values
  - Information gain is biased towards choosing attributes with a large number of values
- ☐ This may cause several problems:
  - Overfitting
    - selection of an attribute that is non-optimal for prediction
  - Fragmentation
    - data are fragmented into (too) many small sets

Lecture 4. Decision trees 47 of 99 30/03

If we add Data attribute (in our case "Nadal and weather")

☐ Information gain is maximal for Data (0.940 bits):

$$Gain(D, V) = E(D) - \sum \frac{N_v}{N} \times E(D_v)$$

$$Gain(D, V) =$$

$$= E(D) - \left(\frac{1}{14}E(1st\ day) + \frac{1}{14}E(2nd\ day) + \dots + \frac{1}{14}E(14th\ day)\right) =$$

$$= 0.940 - \left(\frac{1}{14}\left(-\frac{1}{1}\log_2\left(\frac{1}{1}\right)\right) + \frac{1}{14}\left(-\frac{1}{1}\log_2\left(\frac{1}{1}\right)\right) + \dots + \frac{1}{14}\left(-\frac{1}{1}\log_2\left(\frac{1}{1}\right)\right)\right) = 0.940 - \left(\frac{1}{14}\left(-\frac{1}{1}\log_2\left(\frac{1}{1}\right)\right) + \dots + \frac{1}{14}\left(-\frac{1}{1}\log_2\left(\frac{1}{1}\right)\right)\right)$$

$$=0.940-0=0.940$$

 $-1/1 \ log 2(1/1),$ бо в цей день він або грав, або не грав, інших варіантів не має: ймовірність p = 1

Lecture 4. Decision trees 48 of 99 30/03/2023

If we add Data attribute (in our case "Nadal and weather")

☐ Information gain is maximal for Data (0.940 bits):

$$Gain(D, V) = E(D) - \sum \frac{N_v}{N} \times E(D_v)$$

$$Gain(D, V) =$$

$$= E(D) - \left(\frac{1}{14}E(1st\ day) + \frac{1}{14}E(2nd\ day) + \dots + \frac{1}{14}E(14th\ day)\right) =$$

$$= 0.940 - \left(\frac{1}{14}\left(-\frac{1}{1}\log_2\left(\frac{1}{1}\right)\right) + \frac{1}{14}\left(-\frac{1}{1}\log_2\left(\frac{1}{1}\right)\right) + \dots + \frac{1}{14}\left(-\frac{1}{1}\log_2\left(\frac{1}{1}\right)\right)\right) =$$

$$=0.940-0=0.940$$

Чому погано?

- ніякого прогнозу не побудуєш
- головне не можна знайти закономірності

Чим характеризуються атрибути типу Data?

Lecture 4. Decision trees 49 of 99 30/03/2023

Intrinsic information of a feature (власна інформація атрибута)

- ☐ Intrinsic information of a split
  - entropy of distribution of instances into branches
  - ❖ i.e. how much information do we need to tell which branch an instance belongs to

$$SplitI(D, V) = -\sum \frac{N_v}{N} \log_2 \frac{N_v}{N}$$

- ☐ Example:
  - Intrinsic information of a split for Data attribute:

$$SplitI(D, Data) = -14 \times \left(\frac{1}{14}\log_2 \frac{1}{14}\right) = 3.807$$

Observation about information of a split: attributes with higher intrinsic less useful

Ця характеристика показує – умовно скільки нам перевірок потрібно зробити, щоб вибрати наступну гілку в дереві

ecture 4. Decision trees 50 of 99 30/03/202

Information Gain Ratio (зважений приріст інформації)

- ☐ Modification of the information gain that reduces its bias towards multi-valued attributes
- ☐ Takes number and size of branches into account when choosing an attribute
  - Corrects the information gain by taking the intrinsic information of a split into account
  - Definition of Information Gain Ratio:

$$GainRatio(D, V) = \frac{Gain(D, V)}{SplitI(D, V)}$$

☐ Example: Information Gain Ratio of Data attribute:

$$GainRatio(D, Data) = \frac{0.940}{3.807} = 0.246$$

Gain ratios for our case "Nadal and weather"

Outlook		Temperature	
Info =	0.516	Info =	0.932
Inf. Gain = 0.940 – 0.516 =	0.424	Inf. Gain = 0.940 – 0.932 =	0.008
Split info = info([5; 4; 5]) =	1.577	Split info = info([4; 5; 5]) =	1.577
Inf. Gain ratio = 0.424/1.577=	0.269	Inf. Gain ratio = 0.008/1.577=	0.005
Humidity		Wind	
Info =	0.924	Info =	0.837
Inf. Gain = 0.940 – 0.924 =	0.016	Inf. Gain = 0.940 - 0.837 =	0.103
Split info = info([7; 7]) =	1	Split info = info([9; 5]) =	0.940
Inf. Gain ratio = 0.016/1 =	0.016	Inf. Gain ratio = 0.103/0.940=	0.110

- ☐ Information Gain Ratio for Outlook: 0.269 > 0.246
- ☐ Gain ratio is more reliable than Information Gain

Lecture 4. Decision trees 52 of 99 30/03/2023

Ентропія:

$$I_H(t) = -\sum_{i=1}^{c} p(i|t) \log_2 p(i|t).$$

Неоднорідність (індекс)
 Джині, Gini impurity (index):

$$I_G(t) = \sum_{i=1}^c p(i|t)(1-p(i|t)) = 1 - \sum_{i=1}^c p(i|t)^2.$$

Помилка класифікації:

$$I_E(t) = 1 - \max\{p(i|t)\}.$$

□ p(i|t) – доля випадків,
 яка належить класу *i* для окремого вузла t

Ентропія:

$$I_H(t) = -\sum_{i=1}^{c} p(i|t) \log_2 p(i|t).$$

□ p(i|t) – доля випадків, яка належить класу *і* для окремого вузла t

Розглянемо ситуацію: р (i |t)=0.2 і 0.8: 2 білі кульки та 8 чорних. Тоді будемо всі кульки вважати чорними ==> помилка класифікації = 1-0,8 = 0,2.

А якщо буде 4 білі кульки та 6 чорних?

Помилка класифікації:

$$I_E(t) = 1 - \max\{p(i|t)\}.$$

Ентропія:

$$I_H(t) = -\sum_{i=1}^{c} p(i|t) \log_2 p(i|t).$$

2 білі кульки та 8 чорних. Тоді будемо всі кульки вважати чорними ==> помилка класифікації = 1-0,8 = 0,2. А якщо буде 4 білі кульки та 6 чорних?

Розглянемо ситуацію: p (i |t)=0.2 і 0.8:

□ p(i|t) – доля випадків,

яка належить класу *і*

для окремого вузла t

Помилка класифікації:

$$I_E(t) = 1 - \max\{p(i|t)\}.$$

Розщеплюємо там, де краще розрізняємо колір кульок, тобто менше помилимося, якщо будемо вважати, що всі кульки одного (=найпопулярнішого у цьому вузлу) кольору

Ентропія:

$$I_H(t) = -\sum_{i=1}^{c} p(i|t) \log_2 p(i|t).$$

□ Неоднорідність (індекс) Джині, Gini impurity (index):

$$I_G(t) = \sum_{i=1}^{c} p(i|t)(1-p(i|t)) = 1 - \sum_{i=1}^{c} p(i|t)^2.$$

Помилка класифікації:

$$I_E(t) = 1 - \max\{p(i|t)\}.$$

Приклад:

$$p(1|t) = 0.2$$

$$p(2|t) = 0.8$$

Розщепляємо там, I = 0.2*0.8+ де сукупна помилка +0.8*0.2 = буде менше =0.32

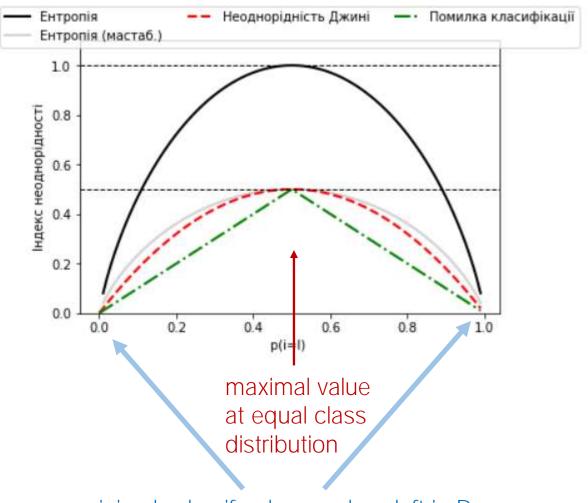
Розщепляємо там, I = 1де менше - max(0.2;0.8) = = 0.2

30/03/2023

Lecture 4. Decision trees 56 of 99

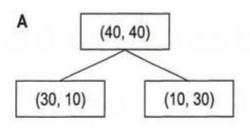
Порівняння критеріїв розгалуження для бінарного випадку

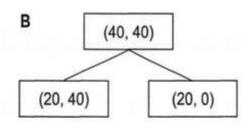
```
import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np
def gini(p):
    return (p)*(1 - (p)) + (1 - p)*(1 - (1 - p))
def entropy(p):
    return - p*np.log2(p) - (1 - p)*np.log2((1 - p))
def error(p):
    return 1 - np.max([p, 1 - p])
x = np.arange (0.0, 1.0, 0.01)
ent = [entropy(p) if p != 0 else None for p in x]
sc ent = [e*0.5 if e else None for e in ent]
err = [error(i) for i in x]
fig = plt.figure()
ax = plt.subplot(111)
for i, lab, ls, c, in zip ([ent, sc ent, gini(x), err],
         ['Ентропія', 'Ентропія (мастаб.)',
          'Неоднорідність Джині', 'Помилка класифікації'].
         ['-', '-', '--', '--'],
         ['black', 'lightgray', 'red', 'green', 'cyan']):
    line = ax.plot (x, i, label=lab, linestyle=ls, lw=2, color=c)
ax.legend(loc='upper center', bbox to anchor=(0.5, 1.15),
          ncol=3, fancybox=True, shadow=False)
ax.axhline(y=0.5, linewidth=1, color='k', linestyle='--')
ax.axhline(y=1.0 , linewidth=1, color='k', linestyle='--')
plt.ylim ([0, 1.1])
plt.xlabel ('p(i=1) ')
plt.ylabel('Індекс неоднорідності')
plt.show()
```


minimal value if only one class left in D

Помилка класифікації

$$I_E(D_p) = 1 - 0.5 = 0.5;$$

$$A: I_E(D_{\text{левый}}) = 1 - \frac{3}{4} = 0.25;$$

$$A: I_E(D_{\text{правый}}) = 1 - \frac{3}{4} = 0.25;$$

$$A: IG_E = 0.5 - \frac{4}{8}0.25 - \frac{4}{8}0.25 = 0.25;$$

$$B: I_E(D_{\text{левый}}) = 1 - \frac{4}{6} = \frac{1}{3};$$

$$B: I_E(D_{\text{правый}}) = 1 - 1 = 0;$$

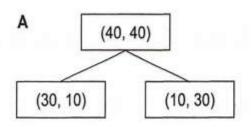
$$B: IG_E = 0.5 - \frac{6}{8} \times \frac{1}{3} - 0 = 0.25$$

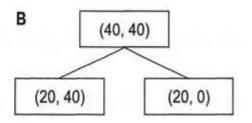
$$I_E(t) = 1 - \max\{p(i|t)\}.$$

$$Gain(D, V) = I_E(D) - \sum \frac{N_v}{N} \times I_E(D_v)$$

Погано – не розрізняємо ці дві ситуації

Ентропія

$$I_H(D_p) = -(0.5\log_2(0.5) + 0.5\log_2(0.5)) = 1;$$

$$A: I_H(D_{\text{левый}}) = -\left(\frac{3}{4}\log_2\left(\frac{3}{4}\right) + \frac{1}{4}\log_2\left(\frac{1}{4}\right)\right) = 0.81;$$

$$A: I_H(D_{\text{правый}}) = -\left(\frac{1}{4}\log_2\left(\frac{1}{4}\right) + \frac{3}{4}\log_2\left(\frac{3}{4}\right)\right) = 0.92;$$

$$A: IG_H = 1 - \frac{4}{8}0.81 - \frac{4}{8}0.81 = \frac{0.19}{8}$$

$$B: I_H(D_{\text{левый}}) = -\left(\frac{2}{6}\log_2\left(\frac{2}{6}\right) + \frac{4}{6}\log_2\left(\frac{4}{6}\right)\right) = 0.92;$$

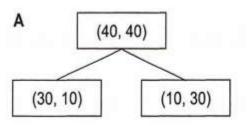
$$B: I_H(D_{\text{правый}}) = 0;$$

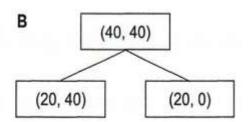
$$B: IG_H = 1 - \frac{6}{8}0.92 - 0 = \frac{0.31}{8}$$

$$I_H(t) = -\sum_{i=1}^{c} p(i|t) \log_2 p(i|t).$$

$$Gain(D, V) = I_H(D) - \sum \frac{N_v}{N} \times I_H(D_v)$$

Неоднорідність Джині

$$I_G(t) = \sum_{i=1}^c p(i|t)(1-p(i|t)) = 1 - \sum_{i=1}^c p(i|t)^2.$$

$$Gain(D, V) = I_G(D) - \sum \frac{N_v}{N} \times I_G(D_v)$$

$$I_G(D_p) = 1 - (0.5^2 + 0.5^2) = 0.5;$$

$$A: I_G(D_{\text{левый}}) = 1 - \left(\left(\frac{3}{4} \right)^2 + \left(\frac{1}{4} \right)^2 \right) = \frac{3}{8} = 0.375;$$

$$A: I_G(D_{\text{правый}}) = 1 - \left(\left(\frac{1}{4}\right)^2 + \left(\frac{3}{4}\right)^2\right) = \frac{3}{8} = 0.375;$$

$$A: IG_G = 0.5 - \frac{4}{8}0.375 - \frac{4}{8}0.375 = \frac{0.125}{8}$$

$$B: I_G(D_{\text{левый}}) = 1 - \left(\left(\frac{2}{6} \right)^2 + \left(\frac{4}{6} \right)^2 \right) = \frac{4}{9} = 0.\overline{4};$$

$$B: I_G(D_{\text{правый}}) = 1 - (1^2 + 0^2) = 0;$$

$$B: IG_G = 0.5 - \frac{6}{8}0.\overline{4} - 0 = \frac{0.\overline{16}}{0.\overline{16}}$$

Порівняння критеріїв розгалуження

Let us first recall that the Gini's coefficient is a particular case of the Havrda and Charvat's α -entropy (Havrda and Charvat (1967)). Let X_R be a discrete random variable with a probability distribution for its k values defined by $(p_1, p_2, ..., p_k)$. The α -entropy is defined by

$$H_{lpha}\left(R
ight)=rac{1}{1-lpha}\left(\sum_{i=1}^{k}p_{i}^{lpha}-1
ight)$$

The case $\alpha=2$ corresponds to the Gini's coefficient: $Gini(R)=1-\sum_i p_i^2$.

Moreover, when α tends toward 1, the limit of the α -entropy is the Shannon's entropy. Thus, the semantic of these two coefficients are close.

Interpretation 1. The Gini's coefficient can be interpreted as a variance of Bernoulli independent variables of respective parameters $p_1, p_2, ..., p_k$. Indeed, it is easy to show that $1 - \sum_i p_i^2 = \sum_i p_i (1 - p_i)$.

Interpretation 2. The Gini's coefficient $1 - \sum_i p_i^2$ can be interpreted as a distance between the norms of two k-dimensional vectors: the components of the first vector are equal to 1 and those of the second one are equal to $p_1, p_2, ..., p_k$.

- Havrda, J.-H. and Charvat, F. (1967): Quantification methods of classification processes. Concepts of structural entropy Kybernetika, 3, 30-37
- Gras R., Kuntz P. (2007).
   Reduction of Redundant Rules in Statistical Implicative
   Analysis. Selected
   Contributions in Data Analysis and Classification, pp. 367-376

Порівняння критеріїв розгалуження

- Generally, your performance will not change whether you use Gini impurity or Entropy
- Laura Elena Raileanu and Kilian Stoffel compared both in "Theoretical comparison between the Gini Index and Information Gain criteria" (2004):
  - It only matters in 2% of the cases whether you use Gini impurity or entropy
  - Entropy might be a little slower to compute (because it makes use of the logarithm)
- □ Split criterion: Information Gain (ID3; C4.5)

Gini index (CART; IBM IntelligentMiner)

Lecture 4. Decision trees 62 of 99 30/03/2023

Computing GINI Index

$$GINI(t) = 1 - \sum_{j} [p(j \mid t)]^{2}$$

- GINI Index for a given node t
- p(j|t) is the relative frequency of j at node t

6

C2

$$P(C1) = 0/6 = 0$$
, $P(C2) = 6/6=1$

GINI = 1 -
$$P(C1)^2$$
 - $P(C2)^2$ = 1 - 0 - 1 = 0

Minimum 0: all records in one class

$$P(C1) = 2/6 = 1/3, P(C2) = 4/6=2/3$$

GINI =
$$1 - (1/3)^2 - (2/3)^2 = 0.444$$

$$P(C1) = 3/6 = 1/2, P(C2) = 3/6 = 1/2$$

GINI =
$$1 - (1/2)^2 - (1/2)^2 = 1 - 1/4 - 1/4 = 0.5$$

Maximum = 1-n /n ^{2} = 1-1/n : records equally distributed in n classes

Finding the Best Split: GINI Index

When a node t is split into k partitions (children), the quality of split is computed as:

$$GINI_{split} = \sum_{i=1}^{k} \frac{n_i}{n} GINI(i)$$

n_i = number of records at child i,n = number of records at node t

Lecture 4. Decision trees 64 of 99 30/03/2023

Computing GINI Index for Categorical Attributes (in Nadal case)

Nadal training statistics (GINI Index)

Step 1: Find the Gini for each predictor:

Wind?	Weak	Strong
Play	7	2
Stay	2	3

Day	Wind	Temp	Outlook	Humidity	Action
Day 1	Weak	Hot	Sunny	High	Play (P)
Day 2	Strong	Hot	Sunny	High	Play
Day 3	Weak	Hot	Rain	High	Stay (S)
Day 4	Weak	Mid	Overcast	High	Play
Day 5	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 6	Weak	Cold	Overcast	Normal	Play
Day 7	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 8	Weak	Mid	Sunny	Normal	Play
Day 9	Weak	Cold	Sunny	Normal	Play
Day 10	Strong	Mid	Overcast	Normal	Play
Day 11	Weak	Mid	Sunny	High	Stay
Day 12	Strong	Mid	Rain	High	Stay
Day 13	Weak	Hot	Overcast	Normal	Play
Day 14	Weak	Cold	Rain	High 03/2023	Play

Lecture 4. Decision trees 65 of 99

Computing GINI Index for Categorical Attributes (in Nadal case)

Nadal training statistics (GINI Index)

Step 1: Find the Gini for each predictor:

Gini Index For Wind

GINI(Weak) = 1 - P(play)² - P(stay)²
= 1 -
$$(7/9)^2$$
 - $(2/9)^2$
= 0.346

Wind?	Weak	Strong
Play	7	2
Stay	2	3

Day	Wind	Temp	Outlook	Humidity	Action
Day 1	Weak	Hot	Sunny	High	Play (P)
Day 2	Strong	Hot	Sunny	High	Play
Day 3	Weak	Hot	Rain	High	Stay (S)
Day 4	Weak	Mid	Overcast	High	Play
Day 5	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 6	Weak	Cold	Overcast	Normal	Play
Day 7	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 8	Weak	Mid	Sunny	Normal	Play
Day 9	Weak	Cold	Sunny	Normal	Play
Day 10	Strong	Mid	Overcast	Normal	Play
Day 11	Weak	Mid	Sunny	High	Stay
Day 12	Strong	Mid	Rain	High	Stay
Day 13	Weak	Hot	Overcast	Normal	Play
Day 14	Weak	Cold	Rain	High	Play

30/03/2023

Lecture 4. Decision trees 66 of 99

Nadal training statistics (GINI Index)

Step 1: Find the Gini for each predictor:

Gini Index For Wind

GINI(Weak) = 1 - P(play)² - P(stay)²
= 1 -
$$(7/9)^2$$
 - $(2/9)^2$
= 0.346

GINI(Strong) = 1 - P(play)² - P(stay)²
= 1 -
$$(2/5)^2$$
 - $(3/5)^2$
= 0.480

Wind?	Weak	Strong
Play	7	2
Stay	2	3

Day	Wind	Temp	Outlook	Humidity	Action
Day 1	Weak	Hot	Sunny	High	Play (P)
Day 2	Strong	Hot	Sunny	High	Play
Day 3	Weak	Hot	Rain	High	Stay (S)
Day 4	Weak	Mid	Overcast	High	Play
Day 5	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 6	Weak	Cold	Overcast	Normal	Play
Day 7	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 8	Weak	Mid	Sunny	Normal	Play
Day 9	Weak	Cold	Sunny	Normal	Play
Day 10	Strong	Mid	Overcast	Normal	Play
Day 11	Weak	Mid	Sunny	High	Stay
Day 12	Strong	Mid	Rain	High	Stay
Day 13	Weak	Hot	Overcast	Normal	Play
Day 14	Weak	Cold	Rain	High	Play

Nadal training statistics (GINI Index)

Step 1: Find the Gini for each predictor:

Gini Index For Wind

GINI(Weak) = 1 - P(play)² - P(stay)²
= 1 -
$$(7/9)^2$$
 - $(2/9)^2$
= 0.346

$$GINI(Strong) = 1 - P(play)^2 - P(stay)^2$$

$$GINI_{split} = \sum_{i=1}^{k} \frac{n_i}{n} GINI(i) = 0.480$$

Day	Wind	Temp	Outlook	Humidity	Action
Day 1	Weak	Hot	Sunny	High	Play (P)
Day 2	Strong	Hot	Sunny	High	Play
Day 3	Weak	Hot	Rain	High	Stay (S)
Day 4	Weak	Mid	Overcast	High	Play
Day 5	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 6	Weak	Cold	Overcast	Normal	Play
Day 7	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 8	Weak	Mid	Sunny	Normal	Play
Day 9	Weak	Cold	Sunny	Normal	Play
Day 10	Strong	Mid	Overcast	Normal	Play
Day 11	Weak	Mid	Sunny	High	Stay
Day 12	Strong	Mid	Rain	High	Stay
Day 13	Weak	Hot	Overcast	Normal	Play
Day 14	Weak	Cold	Rain	High	Play

Nadal training statistics (GINI Index)

Step 1: Find the Gini for each predictor:

Gini Index For Temp

GINI(Hot) = 1 - P(play)² - P(stay)²
= 1 -
$$(3/4)^2$$
 - $(1/4)^2$
= 0.375

GINI(Mid) =
$$1 - (3/5)^2 - (2/5)^2$$

= 0.48

GINI(Cold) =
$$1 - (3/5)^2 - (2/5)^2$$

= 0.48

Day	Wind	Temp	Outlook	Humidity	Action
Day 1	Weak	Hot	Sunny	High	Play (P)
Day 2	Strong	Hot	Sunny	High	Play
Day 3	Weak	Hot	Rain	High	Stay (S)
Day 4	Weak	Mid	Overcast	High	Play
Day 5	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 6	Weak	Cold	Overcast	Normal	Play
Day 7	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 8	Weak	Mid	Sunny	Normal	Play
Day 9	Weak	Cold	Sunny	Normal	Play
Day 10	Strong	Mid	Overcast	Normal	Play
Day 11	Weak	Mid	Sunny	High	Stay
Day 12	Strong	Mid	Rain	High	Stay
Day 13	Weak	Hot	Overcast	Normal	Play
Day 14	Weak	Cold	Rain	High	Play

Nadal training statistics (GINI Index)

Step 1: Find the Gini for each predictor:

Gini Index For Outlook

GINI(Sunny) = 1 - P(play)² - P(stay)²
= 1 -
$$(4/5)^2$$
 - $(1/5)^2$
= 0.32

GINI(Rain) =
$$1 - (1/5)^2 - (4/5)^2$$

= 0.32

GINI(Over..) =
$$1 - (4/4)^2 - (0/4)^2$$

= 0

Day	Wind	Temp	Outlook	Humidity	Action
Day 1	Weak	Hot	Sunny	High	Play (P)
Day 2	Strong	Hot	Sunny	High	Play
Day 3	Weak	Hot	Rain	High	Stay (S)
Day 4	Weak	Mid	Overcast	High	Play
Day 5	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 6	Weak	Cold	Overcast	Normal	Play
Day 7	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 8	Weak	Mid	Sunny	Normal	Play
Day 9	Weak	Cold	Sunny	Normal	Play
Day 10	Strong	Mid	Overcast	Normal	Play
Day 11	Weak	Mid	Sunny	High	Stay
Day 12	Strong	Mid	Rain	High	Stay
Day 13	Weak	Hot	Overcast	Normal	Play
Day 14	Weak	Cold	Rain	High	Play

Nadal training statistics (GINI Index)

Step 1: Find the Gini for each predictor:

Gini Index For Humidity

GINI(High) = 1 - P(play)² - P(stay)²
= 1 -
$$(4/7)^2$$
 - $(3/7)^2$
= 0.490

GINI(Norm.) =
$$1 - (5/7)^2 - (2/7)^2$$

= 0.408

Day	Wind	Temp	Outlook	Humidity	Action
Day 1	Weak	Hot	Sunny	High	Play (P)
Day 2	Strong	Hot	Sunny	High	Play
Day 3	Weak	Hot	Rain	High	Stay (S)
Day 4	Weak	Mid	Overcast	High	Play
Day 5	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 6	Weak	Cold	Overcast	Normal	Play
Day 7	Strong	Cold	Rain	Normal	Stay
Day 8	Weak	Mid	Sunny	Normal	Play
Day 9	Weak	Cold	Sunny	Normal	Play
Day 10	Strong	Mid	Overcast	Normal	Play
Day 11	Weak	Mid	Sunny	High	Stay
Day 12	Strong	Mid	Rain	High	Stay
Day 13	Weak	Hot	Overcast	Normal	Play
Day 14	Weak	Cold	Rain	High	Play

Step 1: Find the Gini for each predictor:

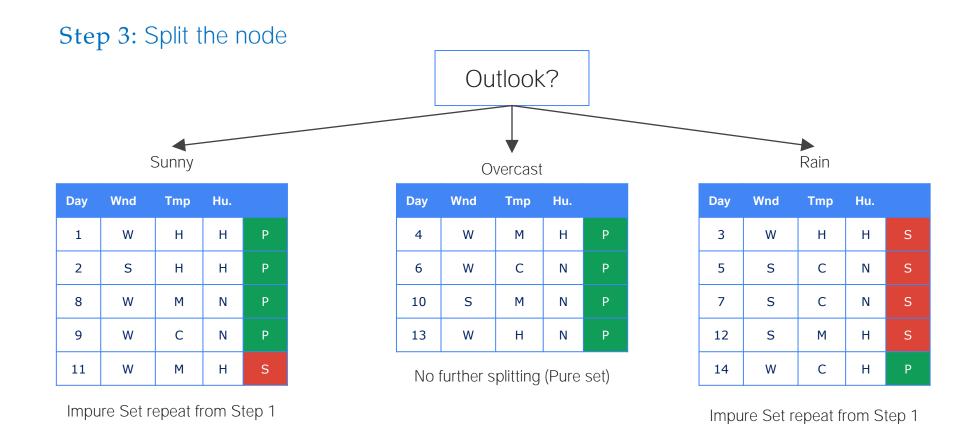
Step 2: Find the node's best split:

	Wind	Temp	Outlook	Humidity
Gini Split	0.394	0.450	0.229	0.449

The best split will use the outlook attribute

Lecture 4. Decision trees 72 of 99 30/03/2023

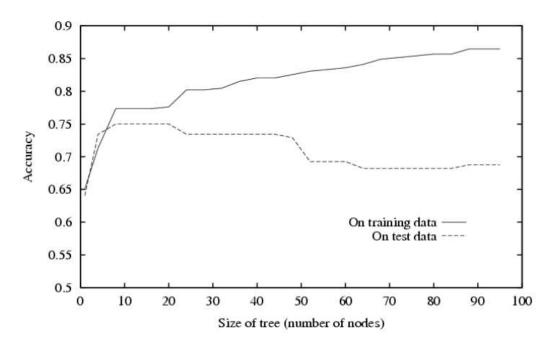
GINI Index

Lecture 4. Decision trees 73 of 99 30/03/2023

Avoid overfitting in classification

- Overfitting: An induced tree may overfit the training data
  - ❖ Too many branches, some may reflect anomalies due to noise or outliers
  - Poor accuracy for unseen samples

Жадібні алгоритми можуть невиправдано ускладнювати дерева

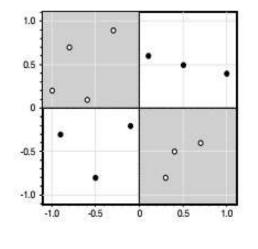
 $\xi_2 > 0$

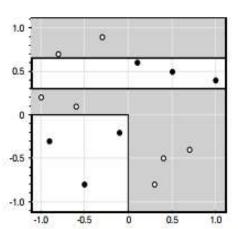
Задача виключного AБO (XOR)

 $\xi_2 > 0$

Не розв'язується лінійним класифікатором (не може бути розділена прямою на два класи без помилок

Оптимальне дерево

Дерево, яке побудує (52 > 0.65)
жадібний алгоритм (51 > 0)
75 об 99

30/03/2023

Як здогадатися, що спочатку потрібно провести лінію посередині?!

Lecture 4. Decision trees

Avoid overfitting in classification

- ☐ Two approaches to avoid overfitting:
  - Prepruning: Halt tree construction early do not split a node if this would result in the goodness measure falling below a threshold
    - Difficult to choose an appropriate threshold
  - Postpruning: Remove branches from a "fully grown" tree get a sequence of progressively pruned trees
    - Use a set of data different from the training data to decide which is the "best pruned tree"
- □ Postpruning preferred in practice—prepruning can "stop early", but prepruning is faster than postpruning

Lecture 4. Decision trees 76 of 99 30/03/2023

Prepruning

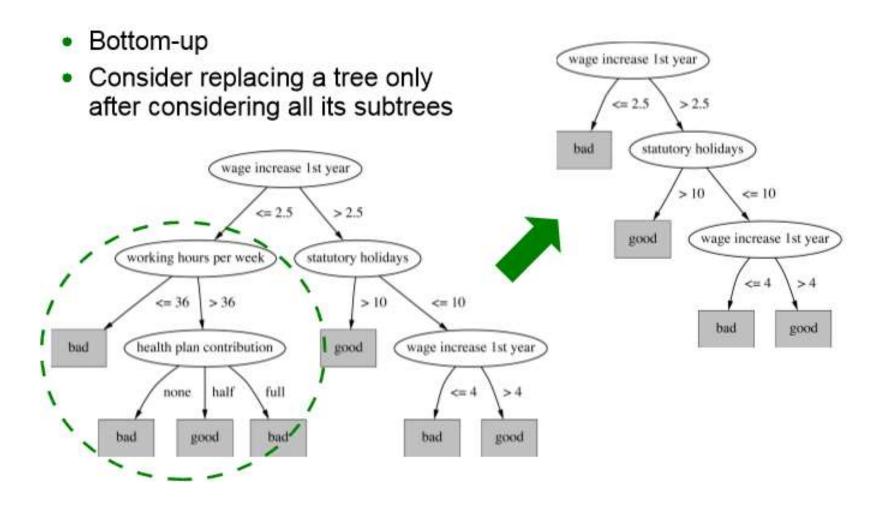
- Based on statistical significance test
  - Stop growing the tree when there is no statistically significant association between any attribute and the class at a particular node
- ☐ Most popular test: chi-squared test
- ☐ ID3 used chi-squared test in addition to information gain
  - Only statistically significant attributes were allowed to be selected by information gain procedure
- В статистиці вважається, що критерій хі-квадрат Пірсона можна застосовувати, якщо загальний розмір вибірки перевищує 50, а кількість об'єктів певного класу більша 5
- Інакше можна застосувати корекцію Йетса (Yates' correction):
  - відкинувши низькочастотні події або об'єднавши їх з іншими подіями

Прості способи попереднього обрізання дерев (prepruning)

- □ Обмеження глибини дерева. У цьому випадку побудова закінчується, якщо досягнуто задану глибину
- □ Визначення мінімальної кількості прикладів, які будуть міститися в кінцевих вузлах дерева. При цьому варіанті розгалуження тривають до того моменту, поки всі кінцеві вузли дерева не будуть чистими (=відноситимуться до одного класу) або будуть містити не більше, ніж задане число об'єктів

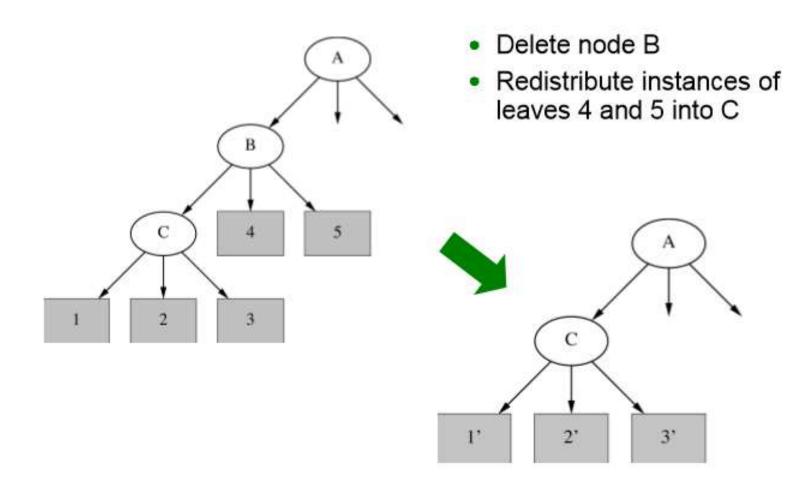
Lecture 4 Decision trees 78 of 99 30/03/2023

Postpruning: Subtree replacement

Lecture 4. Decision trees 79 of 99 30/03/2023

Postpruning: Subtree raising

Lecture 4. Decision trees 80 of 99 30/03/2023

Різні методи побудови дерев прийняття рішень

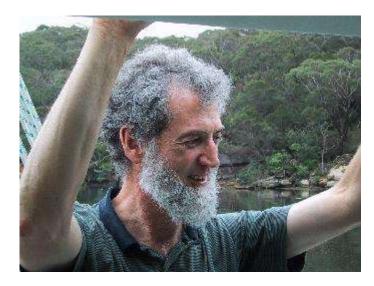
- ID3, C4.5, C5.0
- CART
- CHAID

• . .

Lecture 4. Decision trees 81 of 99 30/03/2023

ID3 Algorithm

□ ID3 (Iterative Dichotomiser 3) is an algorithm invented in 1986 by John Quinlan (Джоном Квінланом), Australian computer scientist, 1943-

- ☐ ID3 algorithm uses Information Gain methodology to create a tree:
  - This decision tree is used to classify new unseen test cases by working down the decision tree using the values of this test case to arrive at a terminal node that tells you what class this test case belongs to

ID3 Pseudo Code

Function ID3

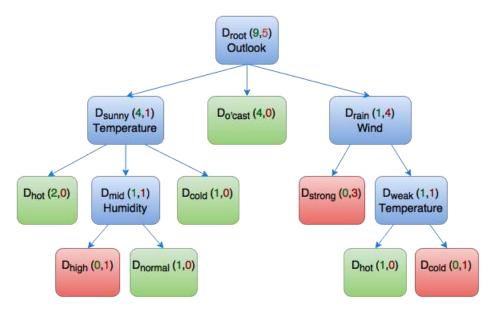
- Input: Example set S
- Output: Decision Tree DT

If all examples in S belong to the same class c

return a new leaf and label it with c

Else

- i. Select an attribute A according to some heuristic function
   (If number of predicting attributes is empty, then return a new leaf with label = class that has the most values in the set S)
  - ii. Generate a new node DT with A as test
  - iii. For each value v_i of A
    - $\triangleright$ (a) Let S_i = all examples in S with $A = V_i$
    - > (b) Use ID3 to construct a decision tree DT_i for example set S_i
    - > (c) Generate an edge that connects DT and DT_i

Алгоритм C4.5 – не такий жадібний як ID3

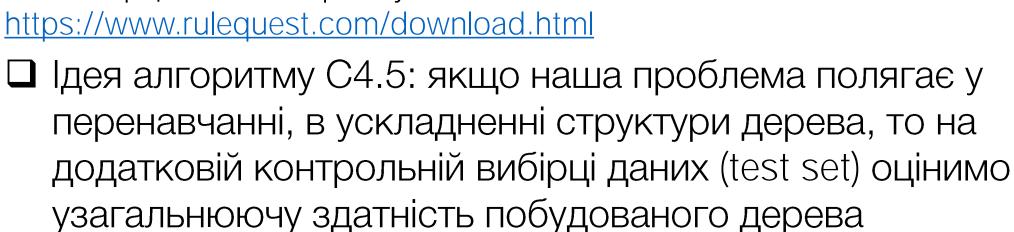
□ Автор алгоритму то й, що і у ID3 (Iterative Dichotomiser 3) – John Quinlan (Джон Квінлан):

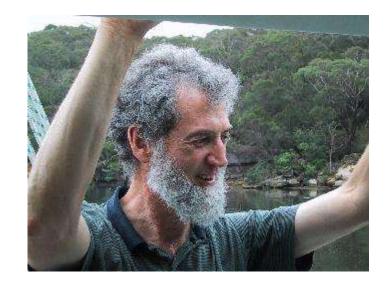
J.R. Quinlan. C4.5: programs for machine learning. Morgan Kaufmann, 1993

□ Є доступним його код:

https://www.rulequest.com/Personal/

У подальшому відкрили доступ і до коду комерційного алгоритму С5.0:

Алгоритм C4.5 – не такий жадібний як ID3 (процедура підрізання дерев)

```
Розіб'ємо навчальну вибірку на
X^k — независимая контрольная выборка, k \approx 0.5\ell.
                                                                      дві частини: навчальну та
                                                                      контрольну (зазвичай, роблять
 1: для всех v \in V_{\text{внутр}}
                                                                      контрольну удвічі меншою за
     S_{\nu} := подмножество объектов X^{k}, дошедших до \nu;
                                                                      навчальну)
     если S_v = \emptyset то
                                                                      По навчальній вибірці за
        вернуть новый лист v, c_v := \text{Мажоритарный класс}(U);
                                                                      допомогою ID3 будується
     число ошибок при классификации S_{\nu} четырьмя способами:
                                                                      дерево, а контрольну вибірку
        r(v) — поддеревом, растущим из вершины v;
        r_L(v) — поддеревом левой дочерней вершины L_v;
                                                                      використовують, щоб це
        r_R(v) — поддеревом правой дочерней вершины R_v;
                                                                      дерево спростити
        r_c(v) — к классу c \in Y.
                                                                      Порядок перегляду всіх
 6:
      в зависимости от того, какое из них минимально:
                                                                      вершин може бути різним,
        coxpaнuть поддерево v;
                                                                      залежно від реалізації
        заменить поддерево \nu поддеревом L_{\nu};
                                                                      алгоритму: можна йти зверху
        заменить поддерево \nu поддеревом R_{\nu};
                                                                      вниз, знизу вгору або йти по
        заменить поддерево v листом, c_v := \arg\min_{c \in V} r_c(v).
                                                                      внутрішнім вершин в якомусь
                                                                      випадковому порядку
```

Lecture 4. Decision trees 85 of 99

Алгоритм CART (Classification and Regression Tree)

Цей алгоритм реалізовано в scikit-learn

- Як алгоритм адаптується під розв'язання регресійної задачі?
- □ Якщо це лист дерева, то обираємо не самий поширений клас об'єктів із навчальної вибірки у цьому місті дерева (як в ID3 чи С4.5), а середньо арифметичне значення об'єктів із навчальної вибірки у цьому листі (відповідає оптимальному розв'язку методом найменших квадратів)
- ¬ Якщо це вузол, то критерій розгалуженості це середньо квадратична помилка, тобто той самий критерій, що й в МНК

L. Breiman, J. Friedman, R. Olshen, and C. Stone. Classification and Regression Trees. Wadsworth, Belmont, CA, 1984

Lecture 4. Decision trees 86 of 99 30/03/2023

Алгоритм CART: критерій Minimal Cost-Complexity Pruning

□ Середньо квадратична помилка зі штрафом за складність дерева:

 $C_{\alpha} = \sum_{x_i=1} (\hat{y}_i - y_i)^2 + \alpha |V_{\text{nuct}}| \to \min$

- При збільшенні коефіцієнта α (=константи регуляризації)
   дерево послідовно спрощується
- □ Причому послідовність вкладених дерев єдина
- □ З цієї послідовності вибирається дерево з мінімальною помилкою на тестовій вибірці (HoldOut)
- Для випадку класифікації використовується аналогічна стратегія обрізання (усічення), але з критерієм Джині

Обробка пропущених значень деревами прийняття рішень

На стадії навчання

На стадії застосування

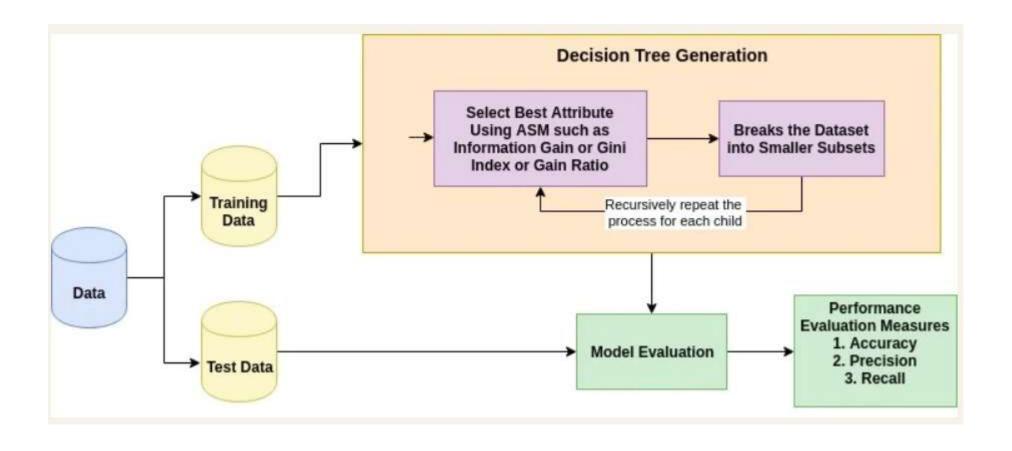
Lecture 4. Decision trees 88 of 99 30/03/2023

Переваги і недоліки дерев прийняття рішень

- Переваги:
  - Інтерпретовність
  - Дозволяються різні типи даних
  - Можливість обходу пропущених значень
  - Лінійна трудомісткість як по розміру навчальної вибірки, так і по кількості атрибутів
  - Відсутність відмови від класифікації (будь-який об'єкт буде класифіковано)
- Недоліки (із-за жадібності алгоритмів побудови дерев):
  - Перенавчання, що приводить до ускладненої структури дерева
  - Фрагментація вибірки (чим далі від кореня дерева, тим менш статистично надійним є вибір наступних вузлів, бо він робиться по малій вибірці)
  - Нестійкість до шуму, складу вибірки, критерію розгалуження (вилучення навіть одного об'єкта із навчальної вибірки може привести до побудови зовсім іншого дерева)
- Способи зниження впливу недоліків
  - Обрізання дерев
  - Композиція (=ліс) дерев

Lecture 4. Decision trees 89 of 99 30/03/2023

How does the Decision Tree algorithm work?

Lecture 4. Decision trees 90 of 99 30/03/2023

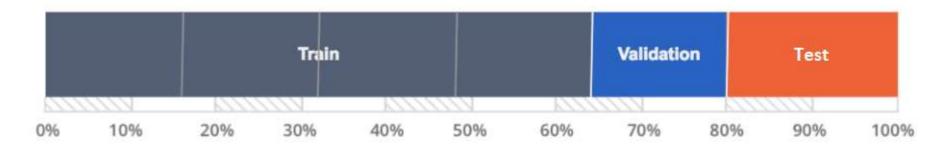
Validating the Data Model

- ☐ The main task of learning algorithms is their ability to generalize, that is, to work well on new data.
- ☐ Since we cannot immediately check the quality of the constructed model on the new data, we need to sacrifice a small portion of data in order to check the quality of the model on it.
- ☐ We want our model to generalize well without overfitting. We can ensure this by validating the model.

Lecture 4. Decision trees 91 of 99 30/03/2023

Partitioning Data

- ☐ The first step in developing a machine learning model is training and validation. In order to train and validate a model, you must first partition your dataset, which involves choosing what percentage of your data to use for the training, validation, and test (=holdout) sets.
- ☐ The following example shows a dataset with 64% training data, 16% validation data, and 20% test data.

Partitioning Data

☐ What is a Training Set? (for learning!)

A training set (навчальна вибірка) is the subsection of a dataset from which the machine learning algorithm uncovers, or "learns," relationships between the features and the target variable. In supervised machine learning, training data is labeled with known outcomes.

☐ What is a Validation Set? (for tuning or selecting!)

A validation set (контрольна вибірка) is another subset of the input data to which we apply the machine learning algorithm to see how accurately it identifies relationships between the known outcomes for the target variable and the dataset's other features.

☐ What is a Test Set? (for estimating!)

Sometimes referred to as "holdout" data (відкладена вибірка), a testing subset (тестова вибірка) provides a final estimate of the machine learning model's performance after it has been trained and validated. Testing sets should never be used to make decisions about which algorithms to use or for improving or tuning algorithms.

Lecture 4. Decision trees 93 of 99 30/03/2023

Choosing model parameters and cross-validation

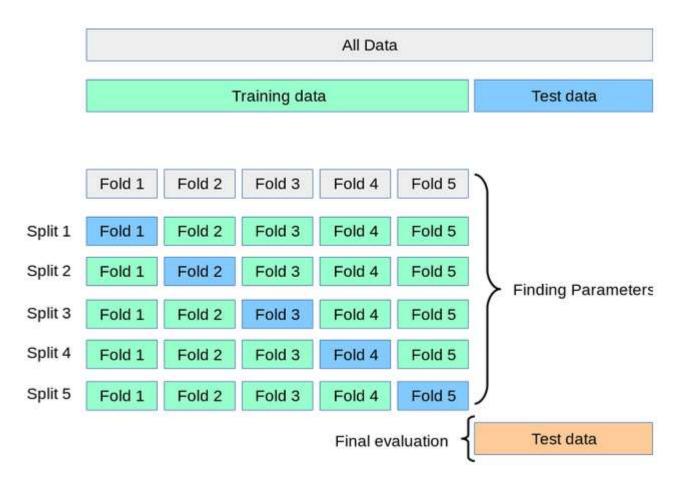
- ☐ This is most commonly done in one of 2 ways:
- 1. Hold-out set (відкладена вибірка). With this approach, we leave some fraction of the training sample (usually from 20% to 40%), train the model on the rest of the data (60-80% of the original sample) and calculate some metric of the model's quality on a held-out set:

```
# 70% training and 30% test
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.3, random_state=1)
```

However, by partitioning the available data into two or three sets, we drastically reduce the number of samples which can be used for learning the model, and the results can depend on a particular random choice for the pair of (train, validation) sets.

Lecture 4. Decision trees 94 of 99 30/03/2023

Choosing model parameters and cross-validation

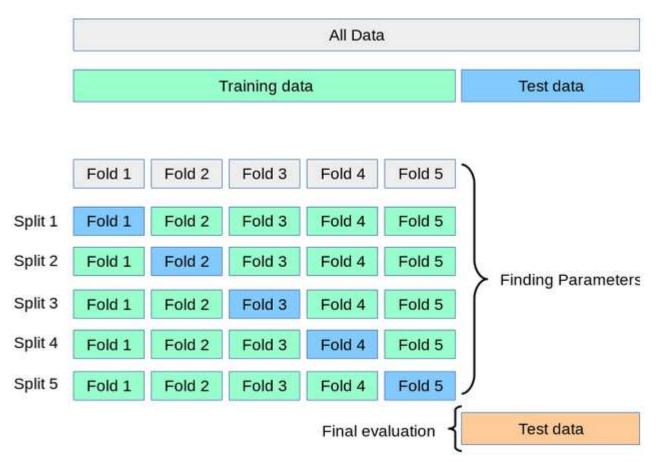

2. Cross-validation (кросвалідація або перехресна (ковзна) перевірка).

A solution to this problem is a procedure called crossvalidation (CV for short). A test set should still be held out for final evaluation, but the validation set is no longer needed when doing CV. In the basic approach, called k-fold CV, the training set is split into k smaller sets.

Lecture 4. Decision trees 95 of 99 30/03/2023

Choosing model parameters and cross-validation

This approach can be computationally expensive, but does not waste too much data (as is the case when fixing an arbitrary validation set)

The following procedure is followed for each of the k "folds":

- A model is trained using k-1 of the folds as training data;
- the resulting model is validated on the remaining part of the data (i.e., it is used as a validation set to compute a performance measure such as accuracy).

The performance measure reported by k-fold cross-validation is then the average of the values computed in the loop.

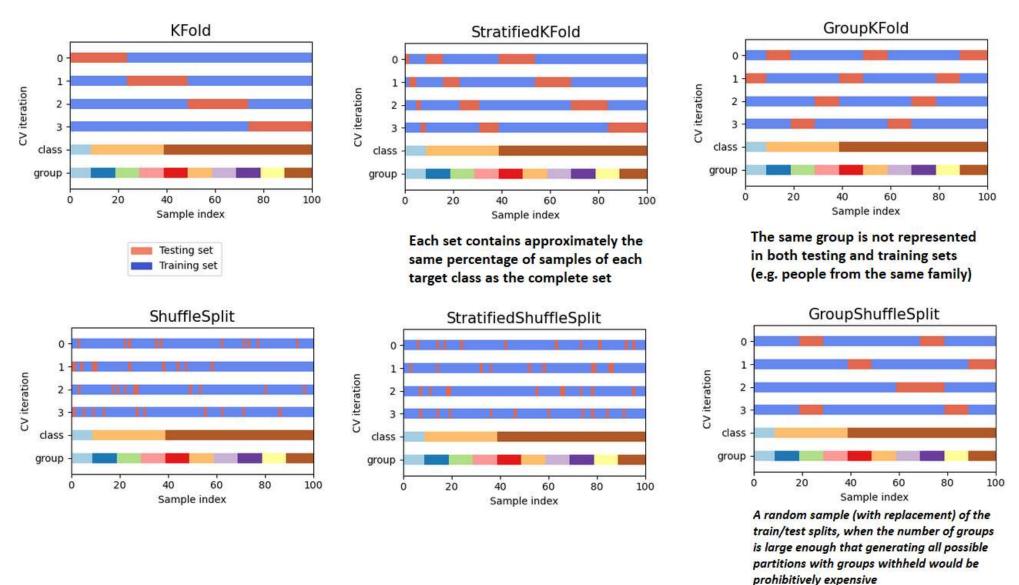
Lecture 4. Decision trees 96 of 99 30/03/2023

Main cross-validation advantages

- ☐ Cross-validation has two main advantages over using one set for training and one for testing a model:
- 1. The distribution of classes is more even (**рівномірним**), which improves the quality of learning.
- 2. If, for each pass, the output error of the model is estimated and averaged over all passes, then the resulting estimate will be more reliable (достовірною).

Lecture 4. Decision trees 97 of 99 30/03/2023

Some variations on cross-validation

Practical tips for using k-fold cross-validation

☐ Question: How many folds do we need?

Answer: With larger K, ...

- Error estimation tends to be more accurate
- But computation time will be greater
- In practice: usually use K = 3, 5 or 10, but larger dataset => choose smaller K

The most popular value used in applied machine learning to evaluate models is k=10. The reason for this is studies were performed and k=10 was found to provide good trade-off of low computational cost and low bias in an estimate of model performance.

Lecture 4. Decision trees 99 of 99 30/03/2023